

Aleg. 149.

Sprawozdanie

komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego względem petycji gmin i obszarów dworskich: Przeclaw, Podole, Wydów i ośmiu innych w sprawie wyłączenia ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Radomyślu, a przydzielenia do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mielcu.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy mając stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 26. marca 1892 petycje gmin i obszarów dworskich: Przeclaw, Podole, Wydów, Błonie, Kielków, Książnica, Podleszany, Rydzów, Wola Mielecka, Piątkowice i Grzybów o wyłączenie ich z okręgu sądowego radomyskiego, a przydzielenie do okręgu sądowego Mieleckiego — po zasięgnięciu opinii Rady powiatowej w Mielcu i c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie, — przyszedł do tego przekonania, że na razie pożądanem i odpowiedniem jest wyłączenie tylko trzech gmin najbliższ miasta Mielca położonych jako to: Książnica, Podleszany i Wola Mielecka z okręgu Sądu powiatowego w Radomyślu, a przydzielenie ich do okręgu sądowego w Mielcu.

Motywa jakie Wydział krajowy na uzasadnienie wniosku swego podaje, a na które i komisya się zgadza są następujące:

Głównym powodem żądań gmin na petycji podpisanych jest ustanowienie nowego c. k. urzędu podatkowego w Radomyślu rozciągającego swe czynności na cały okręg sądowy tego nazwiska, a następnie odmowa c. k. władz skarbowych co do pozostawienia ich w przynależności do c. k. urzędu podatkowego w Mielcu.

Okręg c. k. Starostwa Mieleckiego skutkiem biegu rzeki Wisłoki dzielącej cały obszar jego na dwie prawie równe od północy ku południowi przedłużone połowy, a stąd i trudniej podczas wylewów komunikacyi między sobą, podzielony został na dwa sądy powiatowe. Siedziba jednego jest powiatowe miasto Mielec leżące nad rzeką Wisłoką, a zatem na samym brzegu swego okręgu sądowego chociaż w centrum całego starostwa; — siedzibą drugiego miasteczka Radomyśl położone w południowym krańcu swego wydłużonego terytorjum w miejscowości pozbawionej wszelkiej lepszej komunikacyi ze swoimi gminami.

Skutkiem takiego podziału dwie trzecie miejscowości Radomyskiego okręgu sądowego dziś przy ustaleniu komunikacyi na Wisłocę przez wybudowanie mostu pod Mielcem ma daleko lepszą i bliższą drogę do Mielca niż do Radomyśla, nie dziwnego zatem, że domaga się przyłączenia do tego pierwszego okręgu sądowego zwłaszcza teraz gdy pod względem stosunków podatkowych przyłączono je do Radomyśla.

Rada powiatowa Mielecka z powodu, że zmiana terytoryalna obu sądów interesom powiatu autonomicznego nie przeszkadza zgadza się i popiera żądania gmin petycyonujących, lecz c. k. władze sądowe ze względu na tok spraw w obu sądach i przeciwną obecnym tendencyom c. k. Rządu i kraju dążność zwiększania istniejących okręgów sądowych skłania się tylko przyłączenia trzech najbliższych Mielca gmin Książnicze, Podleszan i Woli Mieleckiej, z ogólną ludnością 1875 mieszkańców.

Powiat sądowy Mielecki liczy 35.052 ludności Radomyślski zaś 36.244. Ponieważ gminy żądające wyłączenia razem z gminą Trzciana, która oświadczyła się również za przynależnością do Mielca obejmują wraz z obszarami dworskimi 7.778 ludności zatem stosunek zaludnienia tych dwóch okręgów sądowych zmieniłby się po przeniesieniu w ten sposób, że Mielecki miałby 42.839 a Radomyślski 28.466 ludności. Otóż okoliczność ta zniewala i Wydział krajowy do oświadczenia się przeciw tak niepomiernemu powiększaniu okręgu Sądu powiatowego w Mielecu na niekorzyść Radomyślskiego tembardziej, że zezwalając na przeniesienie gmin petycyonujących niejako upoważniałoby się wiele innych gmin dzisiejszego powiatu sądowego Radomyślskiego jeszcze bardziej oddalonych od siedziby swego Sądu do stawiania podobnych żądań, a to spowodowałoby zmniejszenie okręgu w Radomyślu do obszaru kilkunastu gmin miasteczko to otaczających.

W ogóle biorąc obszar c. k. Starostwa Mieleckiego ze względu na topograficzne położenie swoje i zaludnienie wymaga utworzenia tam trzeciego c. k. Sądu powiatowego, przyczem dałyby się usunąć tego rodzaju niedogodności przez odpowiednie umieszczenie siedzib władz sądowych i podatkowych.

Komisya prawnicza wnosi zatem zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krak. w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 Nr. 59 Dz. u. p. udziela c. k. Rządowi swoją opinię: Że pożytecznie będzie dla dogodności mieszkańców, aby gminy i obszary dworskie: Książnicze, Podleszany i Wola Mielecka wyłączone zostały z okręgu c. k. Sądu powiatow. w Radomyślu, a przydzielone do okręgu c. k. Sądu powiat. w Mielecu.

Lwów dnia 5. maja 1893.

Przewodniczący:

Zoll w. r.

Sprawozdawca:

Klemensiewicz w. r.